

Otpadne vode našeg grada

Voda je izvor života. Floskula, koju ponavljaju svi. I svi su saglasni u tome da je ne treba zagađivati jer je tako možemo „ubiti”. Ali...

U Niksiću postoji veliki broj fabrika, malih industrija koje zagađuju vodu. Tu su Željezara, Pivara, fabrika alkoholnih pića “Neksan”, klanica i fabrika mesnih preradjevina “Goranović”, Industrija mašina i mašinskog alata “Montevar-Metalac”, Nikšički mlin, mljekare “Nika” i “Srna”, farma “Kapino polje” i niz manjih industrija. Željezara, Pivara, “Neksan” i klanica “Goranović” povezane su na gradski kanalizacioni sistem. Ostale industrije otpadne vode odvede u septičke jame ili se pak direktno sprovode u otvorene vodotoke (rijeka i potoke). Sve one (izuzev Željezare) nemaju riješeno pitanje tretmana otpadnih voda te na taj način direktno doprinose narušavanju kvaliteta životne sredine.

Trajno rješenje podrazumijeva izgradnju kanalizacije za sanitarne i tehnološke otpadne vode za svaku industriju i izgradnju uređaja za predtretman otpadnih voda do nivoa ispuštanja u gradsku kanalizaciju.

U cilju dovodjenja otpadnih voda na nivo zakonom dozvoljenih vrijednosti neophodno je preduzeti odgovarajuće mjere koje prije svega podrazumjevaju njihovo kanalisanje i tretman na uređajima za prečišćavanje voda.

Kanalizacija za otpadne vode izgrađena je u centralnom gradskom području na prostoru površine od oko 350 hektara i na njoj je priključeno 31.000 stanovnika. Sve otpadne vode evakušu se glavnim kolektorom u tunelu, ka postrojenju za prečišćavanje na lokaciji Studenica.

Da bi vidjeli kako se u pojedinim preduzećima tretiraju otpadne vode i koliko se vodi računa o tome da se smanji zagađenje koje one izazivaju obišli smo mljekare “Srna” i “Nika”, ali velike i Željezaru i Pivaru.

Gospodin **Ljubiša Žižić**, iz “Nike” kazao je da otpadne vode iz te mljekare, koje sadrže mliječnu kiselinu, sodu i masnoću iz mlijeka, izbacuju u tzv. pojni bunar ili jamu gdje se sakuplja talog koji čisti JP Komunalno.

“Još 2003. godine raspisali smo tender za izgradnju kolektora i javili su se investitori koji nam nijesu odgovarali, pa smo prošle godine raspisali novi tender na koji se prijavilo pet investitora. Sa njima smo sklopili dogovor da mljekara investira 30 %, a investitor 70% radova na kolektoru. Nažalost kriza je i kod nas pa mljekara nije u mogućnosti da isplati njen dio tako da još uvijek nemamo kolektor”, kazao je g. Žižić.

Da nije baš onako kako nam je Ljubiša Žižić rekao uvjerali smo se čim smo napustili mljekaru. Na dvadesetak metara ispod objekta otpadne vode idu, ne u pojni bunar već, direktno u rijeku Bistricu, a iz Bistrice u Zetu. To nam je potvrdila i direktorkica mljekare “Srna”, **Zorka Šljukić**, koja je kazala da obje mljekare nemaju riješeno pitanje otpadnih voda već da ih izbacuju u otvorene vodotoke Bistrice i Gračanice, kao i da Komunalno ne čisti mulj iz pojnih bunara.

Sa zadnje strane mljekare Nika nalazi se otvor iz kojeg otpadne vode idu direktno u Bisticu

Mulj koji izbacuje mljekara sadrži veliku količinu štetnih materija

Ispust ispod mljekare Nika koji vodi direktno u rijeku Bisticu

“Otpadne vode iz ove mljekare, koje u najvećoj mjeri sadrže mliječnu kiselinu i sodu u razblaženom sastavu, idu u Gračanicu. Imamo sistem početnog prečišćavanja masnoća, prelivne jame, filtere, ručno ribanje. Za kolektor, za koji ekološku saglasnost daje Agencija za zaštitu životne sredine, potrebno nam je oko 300.000 eura. Imali smo nekoliko ponuda, ali odgovarajući kolektor je teško nabaviti. Međuti, kako ekonomska kriza ne jenjava pitanje je da li ćemo imati novca za kolektor”, kazala je direktorica mljekare “Srna”.

Inženjer u Željezari **Dejan Zvizdić**, kazao je da u toj fabrici postoji zatvoreni sistem za recirkulaciju voda i da je sva ta voda išla u bazene u kojima se vrši klasifikacija materija tokom procesa proizvodnje. Nakon tretiranja voda bi se, kao hemijski ispravna, ispuštala u kanalizaciju.

“Sada smo promjenili tehnologiju. Vodu više ne ispuštamo u bazen već je koristimo za hladjenje postrojenja i to se naziva recirkulacija voda. Nečiste vode smo izbacivali u periodu dok su radili pogoni Bluming i Kombinovana valjaonica”, kazao je Zvizdić

Prema njegovim riječima svako 15 dana Uprava za javno zdravlje kontroliše vodu i svi izvještaji su išli u prilog tome da su pitka i industrijska voda ispravne.

“Imamo i laboratoriju u kojoj se ispituju sve vode koje izlaze iz Željezare i ako voda ne zadovoljava kriterijume čistoće onda nikako ne bi smjela izaći iz fabrike”, kazao je Zvizdić.

Objasnio je da su 1976. godine napravljeni bazeni dubine oko 30-40 metara koji imaju više kaskada i da su još uvijek u funkciji.

“Na prvoj kaskadi ostaje mulj, na drugoj više štetne materije, na trećoj još opasnije. Dok su na zadnjoj kaskadi one najopasnije. Prije četiri godine firma ‘Neksan’ je izvršila čišćenje tih bazena, a talog je, pošto Željezara nema svoju deponiju, izbačen na deponiju ‘Neksan’. Željezara je jedina fabrika u gradu koja svoje otpadne vode izbacuje u bunar”, naglasio je Zvizdić.

Iz Pivare nam je objašnjeno da njihove otpadne vode, koje najviše sadrže kvasca u razblaženom sastavu, idu direktno u Bisticu, da su prije šest godina napravili kolektor koji odstranjuje pH i da je u fazi izgradnja drugog kolektora.

“Kada taj kolektor, koji finansira naša firma, kao i onaj prvi, bude završen, u Bisticu će ići samo čista voda”, kazao je g. Marko Radulović iz Pivare.

Nadležni iz ostalih firmi, koje otpadnim vodama zagađuju rijeke Nikšića, nijesu bili raspoloženi za razgovor, što nas je navelo na zaključak da se od šire javnosti krije kakve otrovne materije idu u rijeke i da ta preduzeća nemaju kolektore.

Korito Gračanice

“Reciklažna” plastika završava u Zeti

Korito Bistrice

Korito Gračanice,

Most na Gračanici prema Ozrinićima